[Helvæg Petersen.]
Kristensen har tænkt på andre områder end dem, han særlig har fremdraget, men det er uden videre klart, at hvis vi skal røre ved problemet om bevægeligheden på arbejdsmarkedet, kommer vi til at tage det op i en større sammenhæng, så må man ikke blot beskæftige sig med industriens forhold, byggepladsernes forhold, men så må man også interessere sig for andre arbejdspladser, herunder dem, hr. Ninn-Hansen nævnte, for at få belyst, om vi i unødig grad stiller formalistiske krav, krav, der i høj grad må ses på baggrund af lønpolitiske motiver. Jeg tror, vi vil finde eksempler på en sammenblanding af kriterierne, og mener afgjort, at vi har grund til at se på hele dette spørgsmål netop på en bredere baggrund, og det vil jeg gerne tilsige mit partis medvirken til.

Jeg vil være betænkelig ved at give tilslutning til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag, men vil gerne tilsige støtte til en grundig behandling af disse problemer; for at der er store og for den fremtidige udvikling afgørende problemer knyttet hertil, derom kan der ikke herske tvivl.

Chr. Madsen: Det eneste, vi er enige med forslagsstillerne om, er, at der skal gøres alt muligt for, at ufaglærte kan få tilstrækkelig uddannelse, sådan at de kan tage det arbejde, som de derved får evner til at udføre. Der sker jo det også i vor tid, at vi fostrer alt for mange ufaglærte. Der er plads til så og så mange lærlinge hvert eneste år; der er plads til så og så mange unge ved højere uddannelser, og dem, der ikke er plads til, læsser man sådan omtrent uden videre over i de ufaglærtes rækker, og så får man problemet med dem hele livsløbet igennem. Når man tid efter anden undersøger, hvad der er grunden til, at man har en stor arbejdsløshed, kommer man altid til den konklusion: det er spørgsmålet om uddannelse, det er spørgsmålet om omskoling o. s. v. Og når forholdene nu engang er sådan ikke alene i vort land, men også i mange andre lande, mener vi, at der skal gøres betydeligt mere på det område, end der hidtil er gjort.

I anledning af dette lovforslag har venstre en annonce i næsten samtlige dagblade. Jeg synes, den virker groft, og jeg vil gerne citere lidt af den. Der står i denne annonce:

„Den enkelte skal frit kunne tage det arbejde, der er mest værdifuldt for samfundet og den pågældende. I et samfund, hvor produktionsformerne og sammensætningen af forbruget ændres hastigt, bør det være en menneskeret at kunne tage det arbejde, man kan udføre."

Tage det arbejde, man kan udføre! Jeg ved ikke, om hr. Axel Kristensen er fuldt klar over, at vi i denne vinter har haft en betydelig arbejdsløshed, en arbejdsløshed så omfattende, at den ledige arbejdskraft kunne give os titusinder af boliger, som man i kraft af love, man har gennemført her i folketinget, har forbudt disse folk at udføre. I annoncen står der klart og tydeligt — man skulle tro, vi havde en valgkamp hængende lige over hovedet på os — at de, der har evner dertil, skal kunne tage det arbejde, de kan udføre. Lovgivning, som vi har gennemført i perioden, der er gået siden efteråret 1965, har forbudt disse mennesker at tage dette arbejde. Vi har stadig væk en temmelig stor arbejdsløshed, en alt for stor arbejdsløshed, og spørgsmålet er ikke alene bevægelighed på arbejdsmarkedet, nej, spørgsmålet er sandelig også at skaffe arbejdspladser.

Men til selve lovforslaget. Bevægeligheden på arbejdspladserne skulle gavne. Ja, vist vil den gavne noget, men bevægeligheden på arbejdspladserne er jo ikke et spørgsmål om kollektive overenskomster alene. Det er også i høj grad et spørgsmål om, hvad arbejdsgiverne vil, og det er også i høj grad et spørgsmål om, hvilken politik der føres her i folketinget.

Det er sagt af både arbejdsministeren og socialdemokraternes ordfører, at arbejdsgiverne har ret til at lede og fordele arbejdet. Når arbejdsgiverne ikke tilstrækkeligt går ind for at skabe bevægelighed på arbejdspladserne, ja, så stivner man jo, lige så vel som når organisationerne ikke vil gå med til at diskutere alle de problemer, der er heromkring; så stivner man også.

Hr. Axel Kristensen har både denne gang og ved tidligere lejligheder talt meget om byggeriet. Han nævner i sin fremsættelsestale, at der er boligmangel, der er skolemangel og mangel på meget andet byggeri.